

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Загальними зборами учасників
АСОЦІАЦІЇ «ВСЕУКРАЇНСЬКА ІНВЕСТИЦІЙНА
АСОЦІАЦІЯ»
Протокол (рішення) №2 від 01 червня 2021 року

**РЕГЛАМЕНТ
ПОСТИЙНО ДІЮЧОГО ТРЕТЕЙСЬКОГО СУДУ
ПРИ АСОЦІАЦІЇ «ВСЕУКРАЇНСЬКА ІНВЕСТИЦІЙНА АСОЦІАЦІЯ»
(нова редакція)**

м.Львів- 2021 рік

Розділ 1

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Предмет регулювання

1. Цей Регламент регулює порядок та правила звернення до Постійно діючого третейського суду при асоціації «Всеукраїнська інвестиційна асоціація», який є самостійним, недержавним, незалежним, постійно діючим третейським судом, що здійснює свою діяльність відповідно до Закону України «Про третейські суди» від 11.05.2004 № 1701-IV із змінами та доповненнями, Положення «Про Постійно діючий третейський суд при асоціації «Всеукраїнська інвестиційна асоціація», затвердженого загальними зборами учасників асоціації від 23.02.2009 (протокол №2) зі змінами та цього Регламенту.

2. До третейського суду за згодою сторін може бути переданий будь-який спір, що виникає між юридичними та фізичними особами з цивільних та господарських правовідносин, крім спорів, що згідно з чинним законодавством України не можуть розглядатися третейськими судами, утвореними на підставі Закону України «Про третейські суди».

3. Якщо чинним міжнародним договором, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлений інший порядок організації, діяльності та вирішення спорів третейським судом, ніж той, що встановлено цим Регламентом, то застосовуються норми міжнародного договору.

Стаття 2. Значення термінів

У цьому Регламенті наведені нижче терміни вживаються у такому значенні:

Третейський суд – Постійно діючий третейський суд при асоціації «Всеукраїнська інвестиційна асоціація»;

третейський суддя - фізична особа, обрана сторонами у погодженню ними порядку або призначена головою Третейського суду, або за письмовим дорученням голови Третейського суду його заступником відповідно до цього Регламенту;

третейський розгляд - процес вирішення спору і прийняття рішення Третейським судом;

третейська угода - угода сторін про передачу спору на вирішення Третейським судом;

Регламент Третейського суду - документ, яким визначаються порядок формування складу Третейського суду, правила звернення до Третейського суду, порядок та правила вирішення спорів у Третейському суді, інші питання, пов'язані з вирішенням спорів Третейським судом;

сторони третейського розгляду (надалі - сторони) - позивач та відповідач. Позивачами є фізичні та юридичні особи, що пред'явили позов про захист своїх порушених чи оспорюваних прав або охоронюваних законом інтересів. Відповідачами є фізичні та юридичні особи, яким пред'ялено позовні вимоги;

комpetентний суд - місцевий загальний суд чи місцевий господарський суд за місцем розгляду справи Третейським судом;

склад Третейського суду - персональний склад Третейського суду, що розглядає конкретну справу.

Стаття 3. Принципи діяльності і вирішення спорів Третейським судом

Третейський суд діє та вирішує спори на принципах:

- 1) законності;
- 2) незалежності третейських суддів та підкорення їх тільки законові;
- 3) рівності всіх учасників третейського розгляду перед законом і Третейським судом;
- 4) змагальності сторін, свободи в наданні сторонами Третейському суду доказів та доведенні перед судом їх переконливості;
- 5) обов'язковості для сторін рішень третейського суду;
- 6) добровільності утворення Третейського суду;
- 7) добровільної згоди третейських суддів на їхнє призначення чи обрання у конкретній справі;
- 8) арбітрування;

- 9) самоврядування третейських суддів;
- 10) всебічності, повноти та об'єктивності вирішення спорів;
- 11) сприяння сторонам у досягненні ними мирової угоди на будь-якій стадії третейського розгляду.

Стаття 4. Право передачі спору на розгляд Третейського суду

1. Фізичні та/або юридичні особи можуть передати будь-який спір на розгляд Третейського суду, який виникає з цивільних чи господарських правовідносин, крім випадків, передбачених законом чи цим Регламентом.

2. Спір може бути переданий на розгляд Третейського суду за наявності між сторонами третейської угоди, яка відповідає вимогам цього Регламенту.

3. Спір може бути переданий для вирішення Третейського суду до прийняття компетентним судом рішення по суті спору між тими ж сторонами, з того ж предмета і з тих самих підстав.

Стаття 5. Підвідомчість справ Третейським судом

Третейський суд в порядку, передбаченому цим Регламентом, може розглядати будь-які справи, що виникають із цивільних та господарських правовідносин, за винятком:

- 1) справ у спорах про визнання недійсними нормативно-правових актів;
- 2) справ у спорах, що виникають при укладенні, зміні, розірванні та виконанні господарських договорів, пов'язаних із задоволенням державних потреб;
- 3) справ, пов'язаних з державною таємницею;
- 4) справ у спорах, що виникають із сімейних правовідносин, крім справ у спорах, що виникають із шлюбних контрактів (договорів);
- 5) справ про відновлення платоспроможності боржника чи визнання його банкрутом;
- 6) справ, однією із сторін в яких є орган державної влади, орган місцевого самоврядування, іхня посадова чи службова особа, інший суб'єкт під час здійснення ним владних управлінських функцій на основі законодавства, у тому числі на виконання делегованих повноважень, державна установа чи організація, казенне підприємство;
- 7) справ у спорах щодо нерухомого майна, включаючи земельні ділянки;
- 8) справ про встановлення фактів, що мають юридичне значення;
- 9) справ у спорах, що виникають з трудових відносин;
- 10) справ, що виникають з корпоративних відносин у спорах між господарським товариством та його учасником (засновником, акціонером), у тому числі учасником, який вибув, а також між учасниками (засновниками, акціонерами) господарських товариств, пов'язаних із створенням, діяльністю, управлінням та припиненням діяльності цих товариств;
- 11) інших справ, які відповідно до закону підлягають вирішенню виключно судами загальної юрисдикції або Конституційним Судом України;
- 12) справ, коли хоча б одна із сторін спору є нерезидентом України;
- 13) справ, за результатами розгляду яких виконання рішення третейського суду потребуватиме вчинення відповідних дій органами державної влади, органами місцевого самоврядування, іх посадовими чи службовими особами та іншими суб'єктами під час здійснення ними владних управлінських функцій на основі законодавства, у тому числі на виконання делегованих повноважень;
- 14) справ у спорах щодо захисту прав споживачів, у тому числі споживачів послуг банку (кредитної спілки).

Стаття 6. Законодавство, яке застосовується Третейським судом при вирішенні спорів

1. Третейський суд вирішує спори на підставі Конституції та законів України, інших нормативно-правових актів та міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

2. У разі відсутності законодавства, що регулює певні спірні відносини, Третейський суд застосовує законодавство, яке регулює подібні відносини, а за відсутності такого Третейський

суд застосовує аналогію права чи керується торговими та іншими звичаями, якщо останні за своїм характером та змістом властиві таким спірним відносинам.

3. У випадку неврегульованості цим Регламентом порядку розгляду та вирішення окремих процесуальних питань Третейським судом застосовуються відповідні положення Цивільного процесуального кодексу України та Господарського процесуального кодексу України, які регулюють аналогічні питання.

Розділ 2 ТРЕТЕЙСЬКА УГОДА

Стаття 7. Види і форма третейської угоди

1. Третейський суд приймає до розгляду спори за наявності письмової третейської угоди, укладеної між сторонами, про передачу Третейському суду всіх або окремих спорів, що виникають або можуть виникнути між сторонами в зв'язку з будь-якими конкретними правовідносинами, незалежно від того, носять вони договірний характер чи ні.

2. Третейська угода може бути укладена у вигляді третейського застереження в договорі, контракті або у вигляді окремої письмової угоди.

3. Якщо сторони не домовилися про інше при передачі спору Регламент третейського суду розглядається як невід'ємна частина третейської угоди.

4. За будь-яких обставин у разі суперечності третейської угоди Регламенту Третейського суду застосовуються положення Регламенту.

5. Третейська угода укладається у письмовій формі.

6. Третейська угода вважається укладеною, якщо вона підписана сторонами чи укладена шляхом обміну листами, повідомленнями з використанням засобів електронного чи іншого зв'язку, що забезпечує фіксацію такої угоди, або шляхом направлення відзиву на позов, в якому одна із сторін підтверджує наявність угоди, а інша сторона проти цього не заперечує.

7. Третейська угода має містити відомості про найменування сторін та їх місцезнаходження, предмет спору, місце і дату укладення угоди.

8. Посилання у договорі, контракті на документ, який містить умову про третейський розгляд спору, є третейською угодою за умови, що договір укладений у письмовій формі і це посилання є таким, що робить третейську угоду частиною договору.

9. Недійсність окремих положень договору, контракту, котрий містить третейське застереження, не тягне за собою недійсність такого третейського застереження.

Стаття 8. Третейська угода і правонаступництво сторін

1. Якщо третейська угода укладена у вигляді третейського застереження, то вона вважається невід'ємною частиною угоди і щодо неї діють такі самі правила правонаступництва, що й до угоди в цілому.

2. Якщо третейська угода укладена у вигляді окремої угоди, то у разі заміни кредитора у зобов'язанні останній повинен повідомити нового кредитора про її існування. Зміна третейської угоди в такому випадку можлива лише за умови явно вираженої згоди іншої (інших) сторони (сторін) угоди.

Стаття 9. Обмін документами та письмовими матеріалами

1. Обмін документами та письмовими матеріалами між сторонами, а також між сторонами і Третейським судом чи третейськими суддями здійснюється у порядку, погодженному сторонами і за вказаними ними адресами.

2. Документи та інші письмові документи вважаються отриманими за допомогою поштового зв'язку, якщо вони доставлені за постійним місцем проживання фізичної особи або місцезнаходженням юридичної особи.

3. Якщо сторони не дійшли згоди з цих питань, то документи та інші письмові матеріали направляються за останнім відомим місцем проживання фізичної особи чи за місцезнаходженням юридичної особи рекомендованим листом з повідомленням про вручення чи

в інший спосіб, що передбачає отримання доказів доставки документів та інших письмових матеріалів адресатові, та вважаються такими, що отримані в день такої доставки, навіть якщо на цей час одержувач за цією адресою не знаходиться чи не проживає, а про зміну своєї адреси ним не було повідомлено іншу сторону належним чином.

4. Своєчасне надсилання сторонам (іншим учасникам третейського розгляду) усіх документів Третейського суду у справі забезпечується секретарем Третейського суду.

5. Процесуальні документи Третейського суду надсилаються сторонам (іншим учасникам третейського розгляду) за вказаним ними місцезнаходженням або місцем проживання рекомендованим листом з повідомленням про вручення, або в інший спосіб, що передбачає отримання доказів доставки документів, або вручаються повноважному представнику під розписку. У разі якщо процесуальні документи Третейського суду було надіслано за належною адресою (тобто повідомленою Третейському суду стороною, а в разі ненадання суду відповідної інформації - адресою, зазначеною в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців) і не повернуто підприємством зв'язку або повернуто з посиланням на відсутність (вибуття) адресата, відмову від одержання, закінчення строку зберігання поштового відправлення тощо, то вважається, що адресат належним чином повідомлений про час і місце третейського розгляду справи Третейським судом. Доказом такого повідомлення в разі неповернення процесуальних документів підприємством зв'язку може бути й долучений до матеріалів справи та засвідчений самим Третейським судом витяг з офіційного сайту Акціонерного товариства «Укрпошта» щодо відстеження пересилання поштових відправлень, який містить інформацію про отримання адресатом відповідного поштового відправлення, або засвідчена копія реєстру поштових відправлень Третейського суду.

6. Інші письмові повідомлення Третейського суду надсилаються сторонам звичайним листом або з використанням засобів електронного чи іншого зв'язку.

7. Надання документів іншій стороні здійснюється учасниками третейського розгляду самостійно, при цьому Третейському суду подаються докази такого надання (опис вкладення при відправленні цінного листа, виписка з реєстру письмових відправлень, тощо).

Розділ 3 **ПОРЯДОК ФОРМУВАННЯ ТРЕТЕЙСЬКОГО СУДУ**

Стаття 10. Призначення чи обрання третейських суддів

1. Третейський розгляд справи здійснюється Третейським судом у складі третейських суддів (третейського судді), які обираються сторонами або призначаються Головою Третейського суду або за письмовим дорученням голови Третейського суду його заступником з числа осіб, включених у Список третейських суддів Третейського суду, та які прямо чи опосередковано не заінтересовані в результаті вирішення спору, а також мають необхідний досвід, ділові та моральні якості, необхідні для вирішення спору.

2. Для призначення чи обрання третейських суддів у кожній справі необхідна їхня письмова згода.

Стаття 11. Склад Третейського суду

1. Склад Третейського суду формується шляхом призначення чи обрання третейських суддів (третейського судді).

2. Третейський суд може розглядати справи в складі одного третейського судді або в будь-якій непарній кількості третейських суддів.

3. Сторони на свій розсуд можуть домовитися про кількісний і персональний склад третейських суддів.

4. Якщо сторони не погодили кількісний склад Третейського суду, то справа підлягає розгляду у складі одного третейського судді.

Стаття 12. Формування складу Третейського суду

1. Формування складу Третейського суду здійснюється в порядку, встановленому цим Регламентом.

2. Якщо сторони не погодили іншого, то формування складу Третейського суду здійснюється в такому порядку:

1) при формуванні Третейського суду в складі трьох і більше третейських суддів головуючого складу Третейського суду та третейських суддів призначає за їх згодою голова Третейського суду або за письмовим дорученням голови Третейського суду його заступник із списку третейських суддів Третейського суду.

2) якщо спір підлягає вирішенню третейським суддею одноособово, то він призначається за його згодою головою Третейського суду або за письмовим дорученням голови Третейського суду його заступником із списку третейських суддів Третейського суду.

3. Після формування складу Третейського суду голова Третейського суду або за письмовим дорученням голови Третейського суду його заступник, передає справу головуючому складу Третейського суду або третейському судді, який розглядає справу одноособово.

4. Сторони, третейські судді та головуючий складу Третейського суду при призначенні чи обранні третейських суддів та/або головуючого складу Третейського суду повинні забезпечувати додержання вимог цього Регламенту.

5. Ухвала голови Третейського суду або заступника голови Третейського суду, прийнята відповідно до цієї статті Регламенту, оскарженню не підлягає.

Стаття 13. Вимоги до третейських суддів

1. Третейські судді не є представниками сторін.

2. Третейським суддею може бути призначена чи обрана особа, яка прямо чи опосередковано не заінтересована в результаті вирішення спору, а також має визнані сторонами знання, досвід, ділові та моральні якості, необхідні для вирішення спору.

3. Третейськими суддями не можуть бути:

1) особи, які не досягли повноліття, та особи, які перебувають під опікою чи піклуванням;

2) особи, які не мають кваліфікації, погодженої сторонами безпосередньо чи визнаної у цьому Регламенті.

3) особи, які мають судимість;

4) особи, визнані в судовому порядку недієздатними;

5) судді судів загальної юрисдикції або Конституційного Суду України.

4. У разі одноособового вирішення спору третейський суддя повинен мати вищу юридичну освіту.

5. У разі колегіального вирішення спору вимоги щодо наявності вищої юридичної освіти поширюються лише на головуючого складу Третейського суду.

Стаття 14. Підстави відводу чи самовідводу третейського судді

1. Третейський суддя не може брати участі у розгляді справи, а після його призначення чи обрання підлягає відводу чи самовідводу:

1) якщо він особисто чи опосередковано заінтересований у результаті розгляду справи;

2) якщо він є членом сім'ї або близьким родичем (чоловік, дружина, батько, мати, вітчим, мачуха, син, дочка, пасинок, падчерка, брат, сестра, дід, баба, внук, внучка, усиновлювач чи усиновлений, опікун чи піклувальник, член сім'ї або близький родич цих осіб) сторони або інших осіб, які беруть участь у справі;

3) на його прохання або за спільним рішенням сторін;

4) у разі встановлення стороною обставин, які дають їй підстави вважати упередженим або необ'ективним ставлення третейського судді до справи, про яке сторона дізналася після його обрання чи призначення;

5) у разі тривалого, більш як один місяць від дня призначення чи обрання, невиконання ним обов'язків третейського судді у справі;

6) у разі виявлення невідповідності третейського судді вимогам, встановленим Закону України «Про третейські суди»;

7) якщо третейський суддя бере участь у вирішенні спору, який прямо чи опосередковано пов'язаний з виконанням ним службових повноважень, наданих державою.

2. Жодна особа не може бути третейським суддею у справі, в якій вона раніше брала участь як третейський суддя, але була відведена чи заявила самовідвід, як сторона, представник сторони або в будь-якій іншій якості.

Стаття 15. Порядок відводу чи самовідвodu третейського судді

1. Третейський суддя повинен без зволікання повідомити сторони про підстави його відводу чи самовідвodu, зазначені у статті 14 цього Регламенту, що виники після початку третейського розгляду, та заявити про самовідвід.

2. За наявності підстав, зазначених у положеннях цього Регламенту, сторона може заявити про відвід призначеного головою Третейського суду або обраного нею третейського судді лише у разі, якщо обставини, які є підставою для відводу призначеного чи обраного третейського судді, стали відомі цій стороні після його призначення чи обрання.

3. Відвід повинен бути мотивованим, заявлятись у письмовій формі до початку розгляду справи по суті.

4. Письмова мотивована заява про відвід третейського судді має бути подана стороною протягом трьох днів після того, як цій стороні стали відомі обставини, які є підставою для відводу третейського судді відповідно до цього Регламенту.

5. У разі пропуску встановленого строку питання про прийняття заяви про відвід третейського судді вирішується головуючим у справі залежно від причин пропуску строку, якщо інше не передбачено цим Регламентом.

6. Питання про відвід третейського судді вирішується в нарадчій кімнаті у тому складі, який розглядає справу, про що виноситься ухвала. Заява про відвід кільком третейським суддям або всьому складу Третейського суду вирішується простою більшістю голосів.

7. У разі задоволення відводу (самовідвodu) одному з третейських суддів або всьому складу який розглядає справу, справа розглядається Третейським судом тим самим кількісним складом третейських суддів без участі відведеного судді, або іншим складом третейських суддів, який визначається в порядку, передбаченому ст.12 цього Регламенту.

Стаття 16. Припинення повноважень третейського судді, складу Третейського суду

1. Повноваження третейського судді припиняються:

1) у разі відводу чи самовідвodu відповідно до цього Закону;

2) у разі набрання законної сили обвинувальним вироком суду щодо нього;

3) у разі набрання законної сили судовим рішенням про визнання його обмежено діездатним чи недіездатним;

4) у разі його смерті, визнання його безвісно відсутнім або оголошення померлим рішенням суду, що набрало законної сили.

2. Повноваження складу Третейського суду, яким вирішувався спір, припиняються після прийняття ним рішення по конкретній справі.

3. У випадках, передбачених ст.85-87 цього Регламенту, повноваження складу Третейського суду поновлюються і припиняються після проведення зазначених у цих статтях процесуальних дій.

Стаття 17. Невиконання третейськими суддями своїх обов'язків

У разі невиконання або неналежного виконання третейським суддею своїх обов'язків без поважних причин він несе відповідальність, передбачену цим Регламентом або Положенням про Третейський суд крім випадків, коли дії третейських суддів містять ознаки складу правопорушень, за вчинення яких законом передбачено адміністративну чи кримінальну відповідальність.

Стаття 18. Заміна третейського судді

1. У разі неможливості виконання третейським суддею обов'язків третейського судді (тимчасова непрацездатність, відрядження, відпустка, тощо) чи припинення повноважень третейського судді відповідно до закону чи цього Регламенту, його може бути замінено іншим третейським суддею, який призначається чи обирається згідно з правилами, які застосувалися при призначенні чи обранні третейського судді, який замінюється.

2. В разі необхідності заміни третейського судді в процесі третейського розгляду справи, третейський розгляд справи слід починати спочатку. При цьому заново розпочинається й перебіг передбачених статтею 50 цього Регламенту строків розгляду справи.

Стаття 19. Підстави для відводу секретаря третейського розгляду, експерта, перекладача

1. Секретар третейського розгляду, експерт, перекладач не можуть брати участі у розгляді справи та підлягають відводу (самовідводу), якщо вони:

1) під час попереднього вирішення цієї справи брали участь у процесі як свідок, експерт, спеціаліст, перекладач, представник, секретар судового засідання;

2) прямо чи побічно заінтересовані у результаті розгляду справи;

3) є членами сім'ї або близькими родичами (чоловіком, дружиною, батьком, матір'ю, вітчимом, мачухою, сином, дочкою, пасинком, падчерицю, братом, сестрою, дідом, бабою, внуком, внучкою, усиновлювачем чи усиновленим, опікуном чи піклувальником) сторони або інших осіб, які беруть участь у справі;

4) г) якщо є інші обставини, які викликають сумнів в їх об'єктивності та неупередженості.

2. Експерт, крім того, не може брати участі у розгляді справи, якщо:

1) він перебував або перебуває в службовій або іншій залежності від осіб, які беруть участь у справі;

2) з'ясування обставин, які мають значення для справи, виходить за межі сфери його спеціальних знань.

Стаття 20. Заяви про самовідводи та відводи

1. За наявності підстав, зазначених у статті 19 цього Регламенту, секретар третейського розгляду, експерт, перекладач зобов'язані заявити самовідвід.

2. На підставах, зазначених у статті 19 цього Регламенту секретарю третейського розгляду, експерту, перекладачу може бути заявлено відвід особами, які беруть участь у третейській справі.

3. Відвід (самовідвід) повинен бути вмотивованим і заявленим до початку розгляду третейської справи по суті. Заявляти відвід (самовідвід) після цього дозволяється лише у випадках, коли про підставу відводу (самовідводу) стало відомо після початку розгляду третейської справи по суті.

4. У разі заялення відводу суд повинен вислухати особу, якій заявлено відвід, якщо вона бажає дати пояснення, а також думку осіб, які беруть участь у справі.

5. Питання про відвід третейського судді вирішується в нарадчій кімнаті у тому складі, який розглядає справу, про що виносиється ухвала.

Розділ 4 ВИТРАТИ, ПОВ'ЯЗАНИХ З ВИРІШЕННЯМ СПОРУ ТРЕТЕЙСЬКИМ СУДОМ

Стаття 21. Склад витрат, пов'язаних з вирішенням спору Третейським судом

1. До витрат, пов'язаних з вирішенням спору Третейським судом, належать:

1) гонорари третейських суддів;

2) третейський збір;

3) витрати, пов'язані з оплатою послуг експертів, перекладачів, якщо такі були запрошенні чи призначенні для участі в третейському розгляді;

4) витрати, пов'язані з оглядом і дослідженням речових та письмових доказів за їх місцезнаходженням;

5) витрати, понесені свідками;

6) витрати, пов'язані з оплатою стороною, на користь якої було прийнято рішення третейського суду, послуг представника, пов'язаних із наданням правової допомоги;

7) витрати, пов'язані з організаційним забезпеченням третейського розгляду;

8) витрати на листування Третейського суду;

9) витрати на телефонний, телеграфний, телексний, факсимільний, електронний та інший зв'язок;

10) гонорар секретаря Третейського суду та інші витрати, визначені цим Регламентом.

2. Витрати, зазначені у пунктах «в»-«и» частини першої цієї статті, під час третейського розгляду несуть сторони. Ухвалою чи рішенням Третейського суду визначається сторона, яка несе витрати.

3. Розміри гонорарів третейських суддів та секретарів Третейського суду і порядок їх виплати третейським суддям визначаються відповідно до Положення про витрати, пов'язані з вирішенням спору Третейським судом, яке є невід'ємною частиною цього Регламенту (Додаток).

4. Розмір, строки та порядок сплати сторонами третейського збору та витрат визначаються відповідно до Положення про витрати, пов'язані з вирішенням спору Третейським судом (Додаток).

5. Розподіл витрат, пов'язаних з вирішенням спору Третейським судом, здійснюється Третейським судом у такому порядку:

1) при задоволенні позову витрати покладаються на відповідача;

2) при відмові в позові - на позивача;

3) при частковому задоволенні позову - на обидві сторони пропорційно розміру задоволених вимог.

6. Здійснення фізичною особою повноважень третейського судді та утворення і діяльність Третейського суду не є підприємницькою діяльністю.

7. Надходження Третейського суду, третейського судді, що пов'язані з вирішенням спору Третейським судом відповідно до Закону України «Про третейські суди» не є доходами від здійснення підприємницької діяльності.

8. Порядок розподілу витрат, пов'язаних з вирішенням спору Третейським судом, зазначається у рішенні або ухвалі Третейського суду.

Стаття 22. Повернення витрат, пов'язаних з вирішенням спору Третейським судом

1. Сплачена suma третейського збору повертається в порядку та розмірах, передбачених Положенням про витрати, пов'язаних з вирішенням спору Третейським судом.

2. В рішенні, ухвалі чи довідці Третейського суду зазначаються обставини, що є підставою для повного або часткового повернення третейського збору.

Розділ 5 **ПРАВИЛА ТРЕТЕЙСЬКОГО РОЗГЛЯДУ**

Стаття 23. Комpetенція Третейського суду

1. Питання про компетенцію Третейського суду в кожній конкретній справі вирішує голова Третейського суду або за письмовим дорученням голови Третейського суду його заступник.

2. Сторона має право заявити про відсутність у Третейського суду компетенції стосовно переданого на його вирішення спору до початку розгляду справи по суті.

3. Сторона має право заявити про перевищення Третейським судом меж його компетенції, якщо в процесі третейського розгляду виникне питання, розгляд якого не передбачено третейською угодою, або яке не може бути предметом такого розгляду.

4. Заява про відсутність компетенції або про перевищення Третейським судом меж його компетенції повинна бути мотивована та подається у письмовій формі.

5. У випадку, передбаченому частинами 2 та 3 цієї статті, Третейський суд у складі, який розглядає справу повинен відкласти розгляд справи до вирішення головою Третейського суду або за письмовим дорученням голови Третейського суду його заступником, питання щодо наявності у нього відповідної компетенції.

6. З питань наявності чи відсутності компетенції голова Третейського суду або за письмовим дорученням голови Третейського суду його заступник виносить ухвалу.

7. У випадку задоволення заяви про відсутність компетенції Третейського суду, або перевищення Третейським судом меж його компетенції провадження у справі припиняється, відповідно, повністю або в частині, що виходить за межі компетенції Третейського суду.

8. При прийнятті позову Третейський суд вирішує питання про наявність і дійсність угоди про передачу спору на розгляд третейського суду.

9. У разі, якщо Третейський суд дійде висновку про відсутність або недійсність зазначененої угоди, він повинен відмовити в розгляді справи. Про відмову у розгляді справи виноситься мотивована ухвала, яка надсилається заявнику разом з ухвалою повертаються позовні матеріали.

Стаття 24. Визначення правил третейського розгляду

1. Правила третейського розгляду визначаються положеннями цього Регламенту.

2. З питань, не врегульованих цим Регламентом або третейською угодою щодо правил третейського розгляду, Третейський суд застосовує норми Закону України «Про третейські суди» та може визначити власні правила третейського розгляду лише в тій частині, що не суперечить принципам організації та діяльності третейського суду, які визначені Законом, цим Регламентом та Положенням про Третейський суд.

3. Строки вчинення процесуальних дій, передбачені цим Регламентом, можуть бути продовжені лише за спільною згодою сторін та складу Третейського суду, яким вирішується спір. Про продовження строку третейського розгляду виноситься відповідна ухвала.

Стаття 25. Гласність третейського розгляду

1. Розгляд справ у Третейському суді відбувається відкрито.

2. У разі, коли проти відкритого розгляду справи Третейським судом висунуто хоча б однією стороною заперечення з мотивів додержання та збереження комерційної або банківської таємниці чи забезпечення конфіденційності інформації, справа розглядається у закритому засіданні.

Стаття 26. Правова допомога при вирішенні справи у Третейському суді

Кожна сторона має право користуватися правовою допомогою при вирішенні її справи в Третейському суді відповідно до законів України.

Стаття 27. Місце проведення третейського розгляду

Місцем проведення третейського розгляду справи у Третейському суді є місцезнаходження Третейського суду.

Стаття 28. Мова третейського розгляду

1. Розгляд справ у Третейському суді провадиться українською мовою, якщо інше не передбачено угодою сторін.

2. Сторона, яка надає документи чи письмові докази мовою іншою, ніж мова третейського розгляду, повинна забезпечити їх переклад на мову третейського розгляду.

Стаття 29. Конфіденційність

1. Третейський суд, суддя Третейського суду не вправі розголосувати відомості та інформацію, що стали йому відомі під час третейського розгляду, без згоди сторін або їх правонаступників.

2. Забороняється вимагати від третейського судді надання документів, відомостей та інформації, якими він володіє у зв'язку з третейським розглядом справи, крім випадків, передбачених законами України.

Стаття 30. Учасники третейського розгляду. Склад осіб, які беруть участь у третейському розгляді

1. Учасниками третейського розгляду є сторони та їх представники, а також у випадках, передбачених цим Регламентом, треті особи та їх представники.

2. Треті особи беруть участь у третейському розгляді добровільно.

3. Сторонами третейського розгляду можуть бути юридичні та фізичні особи, які подали до Третейського суду позов про захист своїх прав та інтересів, або до яких пред'явленій позов.

4. Позивачами є юридичні та фізичні особи, які подали позов.

5. Відповідачами є юридичні та фізичні особи, до яких подана позовна вимога.

6. Позов може бути поданий позивачем або спільно декількома позивачами до відповідача або декількох відповідачів.

7. Учасниками третейського розгляду можуть бути треті особи, які не заявляють самостійних вимог щодо предмета спору, можуть вступити у справу на стороні позивача або відповідача до ухвалення Третейським судом рішення, якщо рішення в справі може вплинути на їх права або обов'язки щодо однієї із сторін.

8. У клопотанні про залучення третьої особи повинні бути зазначені прізвище, ім'я, по батькові (найменування) третьої особи, місце її проживання (місцезнаходження) та підстави, з яких вона має бути залучена до участі у справі.

9. Для об'єктивного та вірного третейського розгляду Третейський суд вправі без згоди сторін за власною ініціативою залучати третіх осіб.

10. Третя особа, яка не заявляє самостійних вимог щодо предмета спору, може сама звернутися з заявою про свою участь у третейській справі.

11. Третейський суд повідомляє третю особу про розгляд справи, направляє їй копію клопотання про залучення третьої особи і роз'яснює її право заявити про свою участь у справі. Копія клопотання надсилається особам, які беруть участь у справі. Якщо від третьої особи не надійшло повідомлення про згоду на участь у справі, справа розглядається без неї.

12. Якщо особи, які беруть участь у справі, заперечують проти залучення чи допуску третьої особи до участі в справі, це питання вирішується складом Третейського суду, що розглядає справу залежно від обставин справи.

13. З питання залучення або допуску до участі в справі третьої особи Третейський суд виносить ухвалу.

14. Залучення до розгляду справи третьої особи, яка не заявляє самостійних вимог щодо предмета спору, не тягне за собою розгляду справи спочатку.

15. Треті особи, які не заявляють самостійних вимог, користуються процесуальними правами і несуть процесуальні обов'язки сторін, крім права на зміну підстави і предмета позову, збільшення чи зменшення розміру позових вимог, а також на відмову від позову або визнання позову.

Стаття 31. Інші учасники третейського розгляду

Іншими учасниками третейського розгляду, які сприяють здійсненню третейського розгляду, можуть бути: експерти, свідки, перекладачі, секретар третейського розгляду.

Стаття 32. Права та обов'язки осіб, які беруть участь у справі

1. Особи які беруть участь у справі, мають право ознайомлюватися з матеріалами справи, робити з них виписки, знімати копії, брати участь у засіданнях Третейського суду; надавати докази і ознайомлюватися з доказами; брати участь у дослідженні доказів; заявляти клопотання; давати усні та письмові пояснення Третейському суду, наводити свої доводи і міркування з усіх питань, що виникають у ході третейського розгляду, заперечувати проти

клопотань і доводів інших учасників судового процесу, оскаржувати рішення Третейського суду в установленому законом порядку; користуватися іншими процесуальними правами, наданими їм цим Регламентом.

2. Особи, які беруть участь у справі, повинні добросовісно користуватися всіма наданими їм правами, виявляти взаємну повагу до прав і охоронюваних законом інтересів другої сторони, вживати заходів до всебічного, повного та об'єктивного дослідження всіх обставин справи.

3. Позивач вправі до прийняття рішення по справі збільшити розмір позових вимог, відмовитися від позову або зменшити розмір позових вимог. До початку розгляду Третейським судом справи по суті позивач має право змінити предмет або підставу позову шляхом подання письмової заяви.

4. Відповідач має право визнати позов повністю або частково, а також має право до початку розгляду Третейським судом справи по суті подати зустрічний позов.

5. Сторони можуть закінчити справу мировою угодою в порядку, передбаченому цим Регламентом.

6. Третейський суд не приймає відмову позивача від позову, зменшення ним розміру позових вимог, визнання відповідачем позову, не затверджує мирову угоду сторін, якщо це суперечить закону або порушує права інших осіб.

7. Особи, які беруть участь у справі, несуть обов'язки, передбачені цим Регламентом або покладені на них Третейським судом у відповідності до цього Регламенту.

Стаття 33. Процесуальна правозадатність і процесуальна дієздатність

1. Здатність мати процесуальні права та нести процесуальні обов'язки (процесуальна правозадатність) визнається рівною мірою за всіма юридичними та фізичними особами, які мають згідно з законом право на судовий захист в Третейському суді своїх прав і законних інтересів.

2. Здатність своїми діями здійснювати процесуальні права і виконувати процесуальні обов'язки (процесуальна дієздатність) належить в Третейському суді юридичним і фізичним особам.

3. Права і законні інтереси недієздатних фізичних осіб в третейському розгляді захищають їх законні представники.

Стаття 34. Участь у справі декількох позивачів або відповідачів

Позов може бути поданий до Третейського суду сумісно декількома позивачами або до декількох відповідачів (процесуальна співучасть). Кожен з позивачів або відповідачів щодо іншої сторони виступає в третейському процесі самостійно.

Стаття 35. Заміна неналежного відповідача

1. У разі, якщо при підготовці до третейського розгляду або під час третейського розгляду в Третейському суді буде встановлено, що позов пред'явлений не до тієї особи, яка повинна відповідати за позовом, Третейський суд може за клопотанням або зі згоди позивача допустити заміну неналежного відповідача належним при його згоді на розгляд спору в Третейському суді, при наявності підписаної третейської угоди.

2. Після заміни неналежного відповідача розгляд справи проводиться спочатку, про що Третейський суд виносить ухвалу.

Стаття 36. Процесуальне правонаступництво

1. У випадках вибуття однієї із сторін третейського розгляду (реорганізація юридичної особи, уступка вимоги, переведення боргу, смерть фізичної особи та інші випадки зміни осіб у зобов'язанні) Третейський суд проводить заміну цієї сторони її правонаступником і зазначає про це в ухвалі або в рішенні. Правонаступництво можливе на будь-якій стадії третейського розгляду до прийняття рішення у справі.

2. Для правонаступника усі дії, здійсненні в третейському процесі до участі правонаступника у справі, обов'язкові в тій мірі, в якій вони були обов'язковими для особи, яку правонаступник замінив.

Стаття 37. Представництво у Третейському суді

1. Представниками у Третейському суді можуть бути особи, які досягли вісімнадцяти років, мають цивільну процесуальну діездатність і належно посвідчені повноваження на здійснення представництва у Третейському суді.

2. Фізичні особи мають право вести свої справи у Третейському суді особисто або через представників. Особиста участь у справі фізичної особи не обмежує її права на участь у цій справі представника.

3. Справи юридичних осіб ведуть у Третейському суді їх органи, що діють в межах повноважень, наданих їм законодавством та установчими документами, або через свого представника.

4. Третейський суд вправі вимагати надання від представників сторін усіх необхідних документів, які підтверджують їх повноваження.

Стаття 38. Документи, що посвідчують повноваження представників

1. Повноваження керівників підприємств та організацій, інших осіб, повноваження яких визначені законодавством або установчими документами, підтверджуються документом, що посвідчує їх посадове становище.

2. Повноваження інших представників юридичних осіб підтверджується довіреністю від імені юридичної особи, яка видається за підписом керівника або іншої уповноваженої ним особи та посвідчується печаткою підприємства, організації.

3. Повноваження сторони або третьої особи від імені юридичної особи може здійснювати її відособлений підрозділ, якщо таке право йому надано установчими або іншими документами.

4. Повноваження представника фізичної особи підтверджуються нотаріально посвідченою довіреністю.

5. Повноваження адвоката як представника можуть посвідчуватись належним чином оформленими довіреністю або ордером, виданими відповідно до Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність».

6. Оригінали документів, зазначених у цій статті, або належним чином посвідчені копії з них, приєднуються до справи.

Стаття 39. Обсяг повноважень представника

Представник має право вчиняти від імені особи, яку він представляє, усі процесуальні дії, що їх має право вчинити ця особа. Однак, право представника на підписання позовної заяви, пред'явлення її у Третейський суд, пред'явлення зустрічного позову, повну або часткову відмову від позовних вимог, зменшення їх розміру, визнання позову, зміну предмета або підстав позову, укладення мирової угоди, передачу повноважень іншій особі (передоручення) повинно бути спеціально обумовлено у довіреності, виданій особою, що представляється.

Розділ 6 **ПОРЯДОК ТА ПРАВИЛА ЗВЕРНЕННЯ ДО ТРЕТЕЙСЬКОГО СУДУ**

Стаття 40. Форма та зміст позовної заяви

1. Позовна заява подається у письмовій формі, у ній зазначається:

- а) повне найменування Третейського суду або склад Третейського суду;
- б) дата подання позовної заяви;

в) найменування і юридичні адреси сторін, які є юридичними особами, та/або прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, місце проживання і місце роботи сторін, які є фізичними особами;

г) найменування і місцезнаходження представника позивача, якщо він є юридичною особою, або прізвище, ім'я, по батькові, дата народження, місце проживання і місце роботи представника, який є фізичною особою, у випадках, коли позов подається представником;

д) зміст позовних вимог, ціна позову, якщо вимога підлягає оцінці;

е) обставини, якими обґрутовані позовні вимоги, докази, що їх підтверджують, розрахунок вимог;

є) посилання на наявність третьої сторони угоди між сторонами та докази її укладення;

ж) перелік письмових матеріалів, які додаються до позовної заяви;

з) підпис позивача або його представника з посиланням на документ, що засвідчує повноваження представника.

2. До позовної заяви додаються також документи, що підтверджують:

- а) наявність третьої сторони угоди;
- б) обґрутованість позовних вимог;
- в) повноваження представника;

г) направлення копій позовної заяви та доданих до неї документів іншій стороні (опис вкладення про відправлення цінного листа, виписка з реєстру поштових відправлень тощо);

д) сплату третьої сторони збору у розмірі та порядку, встановленому Положенням про витрати, пов'язані з вирішенням спору Третейським судом (додаток).

3. Позовна заява підписується позивачем, або його представником.

Стаття 41. Ціна позову

1. Позивач зобов'язаний у позовній заяві вказати ціну позову.

2. Ціна позову визначається:

а) у позовах про стягнення грошей – стягуваною сумою або сумою, оспорюваною за виконавчим чи іншим документом, за яким стягнення провадиться у безспірному порядку;

б) у позовах про визнання права власності на майно або його витребування – вартістю майна;

в) у позовах, які складаються з кількох самостійних вимог, – загальною сумою всіх вимог.

3. Ціна позову не вказується щодо позовів про укладення, зміну та розірвання договорів (контрактів). Сума третьої сторони збору щодо таких позовів встановлюється Положенням про витрати, пов'язані з вирішенням спору Третейським судом (додаток).

Стаття 42. Відмова у прийнятті позовної заяви

1. Голова Третейського суду, або за письмовим дорученням голови Третейського суду його заступник, відмовляє у прийнятті позовної заяви, якщо:

а) заява не підлягає розгляду в Третейському суді;

б) у провадженні Третейського суду, або суду загальної юрисдикції, чи іншого органу, який в межах своєї компетенції вирішує спір, є справа із спору між тими ж сторонами, про той же предмет і з тих же підстав або є рішення цих органів з такого спору;

в) настало смерть фізичної особи або оголошено її померлою чи припинено діяльність суб'єкта господарювання, які звернулись із позовою заявою або до яких пред'явлена позов, якщо спірні правовідносини не допускають правонаступництва.

2. Про відмову у прийнятті позовної заяви голова Третейського суду, або за письмовим дорученням голови Третейського суду його заступник, виносить ухвалу, яка надсилається заявникам.

3. До ухвали про відмову у прийнятті позовної заяви, що надсилається заявникам, додаються позовні матеріали.

Стаття 43. Повернення позовної заяви

1. Голова Третейського суду, або за письмовим дорученням голови Третейського суду його заступник, повертає позовну заяву, якщо:

1) позовну заяву підписано особою, яка не має права її підписувати, або особою, посадове становище якої не вказано;

- 2) у позовній заяві не вказано повного найменування сторін, їх поштових адрес;
- 3) у позовній заяві не вказано обставин, на яких ґрунтуються позовна вимога, доказів, що підтверджують викладені в заяві обставини, обґрунтований розрахунок стягуваної чи оспорюваної суми;
- 4) не подано доказів сплати третейського збору у встановлених порядку та розмірі;
- 5) порушені правила поєднання вимог або об'єднано в одній позовній заяві кілька вимог до одного чи кількох відповідачів і сумісний розгляд цих вимог перешкоджатиме з'ясуванню прав і взаємовідносин сторін чи суттєво утруднить вирішення спору;
- 6) не подано доказів надсилення відповідачеві копії позовної заяви і доданих до неї документів;
- 7) до винесення ухвали про відкриття провадження у справі від позивача надійшла заява про врегулювання спору.

2. Голова Третейського суду, або за письмовим дорученням голови Третейського суду його заступник, повертає позовну заяву не пізніше десяти днів з дня її надходження, про що виносить ухвалу.

3. Повернення позовної заяви не перешкоджає повторному зверненню з нею до третейського суду в загальному порядку після усунення допущеного порушення.

Розділ 7 ТРЕТЕЙСЬКИЙ РОЗГЛЯД

Стаття 44. Розгляд справи Третейським судом та мирова угода

1. Розгляд справи Третейським судом починається з винесення відповідної ухвали та направлення її сторонам не пізніше 10 календарних днів з дня подачі належним чином оформленої позовної заяви в Третейський суд.

2. Позовна заява вважається оформленою належним чином, якщо вона за формуєю і змістом відповідає вимогам, викладеним у цьому Регламенті.

3. Датою подачі позовної заяви вважається день її вручення Третейському суду, а при відправленні позовної заяви поштою – зазначена на штемпелі підприємства зв'язку місця отримання кореспонденції Третейським судом.

4. Третейський суд на початку розгляду повинен з'ясувати у сторін можливість закінчити справу мировою угодою та в подальшому сприяти вирішенню спору шляхом укладення мирової угоди на всіх стадіях процесу.

5. Сторони мають право закінчити справу укладенням мирової угоди як до початку третейського розгляду, так і на будь-якій його стадії, до прийняття рішення Третейським судом.

6. За клопотанням сторін Третейський суд приймає рішення про затвердження мирової угоди. Мирова угода може стосуватися лише прав і обов'язків сторін щодо предмета спору.

7. Зміст мирової угоди викладається безпосередньо в рішенні Третейського суду.

8. До рішення Третейського суду, прийнятого відповідно до цієї статті, застосовуються правила розділу 8 цього Регламенту.

Стаття 45. Встановлення та обчислення строків третейського розгляду справи

1. Третейський розгляд здійснюється у строки, встановлені цим Регламентом або третейською угодою сторін.

2. Строки, встановлені цим Регламентом або третейською угодою сторін, обчислюються роками, місяцями, днями, а також можуть визначатися вказівкою на подію, яка повинна неминуче настати.

3. Перебіг строку третейського розгляду починається з наступного дня після відповідної календарної дати або настання події, з якою пов'язано його початок.

Стаття 46. Закінчення строків третейського розгляду

1. Строк, обчисленний роками, закінчується у відповідні місяць і число останнього року строку.

2. Строк, обчислюваний місяцями, закінчується у відповідне число останнього місяця строку. Якщо закінчення строку, обчислюваного місяцями, припадає на такий місяць, що відповідного числа немає, строк закінчується в останній день цього місяця.

3. Якщо закінчення строку припадає на вихідний, святковий чи інший неробочий день, останнім днем строку є перший після нього робочий день.

4. Перебіг строку, закінчення якого пов'язане з подією, яка повинна неминуче настати, закінчується наступного дня після настання події.

5. Останній день строку триває до 24 години. Строк вважається пропущеним, якщо до його закінчення заява, інші документи чи матеріали або грошові кошти не отримані Третейським судом.

Стаття 47. Наслідки пропущення строків третейського розгляду

1. Право на вчинення процесуальної дії втрачається із закінченням строку, встановленого цим Регламентом або третейською угодою сторін.

2. Документи подані після закінчення строків третейського розгляду, залишаються без розгляду, якщо Третейський суд за клопотанням особи, що їх подала, не знайде підстав для поновлення або продовження строку.

Статті 48. Зупинення строків третейського розгляду

Зупинення провадження у справі зупиняє перебіг строків третейського розгляду. Зупинення цих строків починається з моменту настання тієї події, внаслідок якої Третейський суд зупинив провадження.

Стаття 49. Поновлення та продовження строків третейського розгляду

1. Третейський суд поновлює або продовжує строк, встановлений відповідно законом, цим Регламентом або третейською угодою сторін, за клопотанням сторони або іншої особи у разі його пропущення з поважних причин.

2. Строки вчинення процесуальних дій, передбачені Законом України «Про третейські суди», можуть бути поновлені або продовжені лише за спільною згодою сторін та складу Третейського суду, яким вирішується спір.

3. Одночасно з клопотанням про поновлення чи продовження строку може бути вчинено ту дію або подано той документ чи доказ, стосовно якого заявлено клопотання.

4. З питань, зазначених у цій статті, Третейським судом виносиється ухвалा.

Стаття 50. Строк розгляду спору

1. Третейський суд застосовує заходи до розгляду спору по можливості у найкоротший строк.

2. Строк третейського розгляду справи не повинен перевищувати двох місяців з дня відкриття провадження у справі.

3. Строк третейського розгляду може бути продовжено за взаємною згодою сторін чи за мотивованим зверненням однієї із сторін складом Третейського суду, що розглядає справу, а за зверненням складу Третейського суду, що розглядає справу - Головою Третейського суду або за письмовим дорученням голови Третейського суду його заступником, про що виносиється відповідна ухвала.

Стаття 51. Відкриття провадження у справі та призначення третейського розгляду

1. За умови відсутності у третейській угоді домовленості сторін щодо кількісного та/або персонального складу Третейського суду, провадження у справі відкривається ухвалою голови Третейського суду, або за письмовим дорученням голови Третейського суду його заступника, в якій зазначаються:

- 1) номер справи;
- 2) дата прийняття ухвали;
- 3) найменування сторін;

- 4) підстави прийняття справи до провадження Третейського суду;
- 5) предмет спору;
- 6) ім'я та прізвище третейського судді (складу Третейського суду), що здійснюватиме третейський розгляд справи.

2. Одночасно з ухвалою Третейського суду про відкриття провадження у справі сторонам направляються копії:

Положення про Третейський суд;

Регламенту Третейського суду.

3. Третейський суд не пізніше 10 календарних днів з дня остаточного формування його складу виносить і надсилає сторонам ухвалу про призначення справи до розгляду, в якій визначає дату, час і місце проведення засідання Третейського суду, а також необхідні дії щодо підготовки справи до розгляду в засіданні.

4. Ухвила Третейського суду про призначення справи до розгляду повинна бути направлена сторонам не пізніше ніж за десять календарних днів до дати засідання.

5. За умови обрання сторонами третейського судді третейською угодою, відкриття провадження у справі здійснюється ухвалою обраного третейського судді, з дотриманням відповідних вимог даної статті Регламенту, та одночасним призначенням справи до третейського розгляду із зазначенням дати, часу і місця проведення засідання Третейського суду, а також необхідних дій щодо підготовки справи до розгляду в засіданні, з дотриманням вимог даної статті.

Стаття 52. Відзив на позовну заяву

1. Відповідач повинен надати Третейському суду письмовий відзив на позовну заяву.

2. Відзив повинен містити:

а) повне найменування або прізвище, ім'я та по батькові позивача і номер справи;

б) мотиви повного або часткового відхилення вимог позивача з посиланням на законодавство;

в) докази, що обґрунтують відхилення позовної вимоги;

г) перелік документів та інших доказів, що додаються до відзвisu;

д) докази направлення копії відзвisu і доданих до нього документів позивачеві (позивачам), іншим відповідачам.

3. До відзвisu, підписаного представником, додається довіреність чи інший документ, що підтверджує повноваження представника відповідача.

4. Відзив на позовну заяву направляється позивачу та Третейському суду поштовим зв'язком в строк, встановлений ухвалою Третейського суду про порушення провадження у справі, якщо інше не передбачено третейською угодою сторін.

5. Неподання відповідачем відзвisu у встановлений строк не звільняє його в подальшому від виконання вимог про надання відзвisu на позов.

6. Якщо відповідач не подав відзив на позовну заяву відповідно до положень цього Регламенту – третейський розгляд продовжується, при цьому, неподання відзвisu не вважається визнанням позову, якщо інше не встановлено угодою сторін.

7. Якщо сторони не домовилися про інше, до прийняття рішення Третейським судом сторона має право уточнити свої позовні вимоги.

Стаття 53. Зустрічний позов

1. Відповідач вправі до початку третейського розгляду справи по суті подати зустрічний позов для розгляду Третейським судом, якщо такий позов є підвідомчим Третейському суду та може бути предметом третейського розгляду відповідно до третейської угоди.

2. Третейський суд приймає зустрічний позов до спільногого розгляду з первісним позовом, якщо обидва позови взаємно пов'язані та їх спільний розгляд є доцільним, зокрема, коли вони випливають з одних і тих самих правовідносин.

3. Подання зустрічного позову провадиться за загальними правилами подання позовів, визначеними цим Регламентом.

4. Сторона зобов'язана надати відзив на пред'явленій до неї зустрічний позов у порядку та строки, встановлені Третейським судом.

Стаття 54. Докази

Доказами у третейському розгляді є будь-які фактичні дані, на підставі яких Третейський суд встановлює наявність або відсутність обставин, що обґрунтують вимоги і заперечення сторін, та інші обставини, що мають значення для правильного вирішення спору.

Стаття 55. Засоби доказування

1. Засобами доказування є пояснення сторін, третіх осіб, їх представників, показання свідків, письмові і речові докази, висновки експертів.

2. В необхідних випадках на вимогу третейського судді пояснення представників сторін та інших осіб, які беруть участь в судовому процесі, мають бути викладені письмово.

Стаття 56. Обов'язок доказування і надання доказів та їх зберігання

1. Кожна сторона третейського розгляду повинна довести обставини, на які вона посилається як на підставу своїх вимог і заперечень.

2. Третейський суд має право вимагати від сторін надання доказів, необхідних для повного, всебічного та об'єктивного вирішення спору.

3. Якщо Третейський суд визнає за необхідне одержати документи від підприємств, установ, організацій, які не є учасниками третейського розгляду, він своєю ухвалою уповноважує сторони або одну із сторін одержати відповідні документи та надати їх Третейському суду.

4. Сторони повинні надати Третейському суду докази в оригіналах чи належно засвідчених копіях. Всі зібрани письмові докази разом з процесуальними документами сторін та Третейського суду зберігаються у справі в прошитому та пронумерованому вигляді.

Стаття 57. Належність доказів

1. Третейський суд бере до розгляду тільки ті докази, які стосуються справи, що розглядається, та предмета доказування.

2. Сторони мають право обґрунтовувати належність конкретного доказу для підтвердження іхніх вимог або заперечень.

Стаття 58. Допустимість доказів

1. Обставини справи, які за законом повинні бути підтвердженні певними засобами доказування, не можуть підтверджуватися іншими засобами доказування.

2. Третейський суд не бере до уваги докази, які одержані з порушенням порядку, встановленого законом.

Стаття 59. Підстави звільнення від доказування

1. Обставини справи, визнані Третейським судом загальновідомими, не потребують доказування.

2. Факти, встановлені рішеннями судів у цивільній, господарській, або адміністративній справі, що набрали законної сили, не доводяться знову при вирішенні інших спорів, в яких беруть участь ті самі сторони.

3. Рішення суду у цивільній, господарській чи адміністративній справі, що набрало законної сили, є обов'язковим для Третейського суду щодо фактів, які встановлені судом і мають значення для вирішення третейського спору.

4. Вирок у кримінальній справі, або постанова суду у справі про адміністративне правопорушення, що набрали законної сили обов'язкові для Третейського суду, що розглядає справу про цивільно-правові наслідки дій особи, стосовно якої ухвалено вирок або постанову суду.

Стаття 60. Звільнення від доказування обставин, визнаних сторонами

1. Третейський суд повинен сприяти досягненню сторонами згоди в оцінці обставин в цілому або в їх окремих частинах, проявляти в цих цілях необхідну ініціативу, використовувати свої процесуальні повноваження і авторитет Третейського суду.

2. Визнані сторонами в результаті досягнутої між ними згоди обставини приймаються Третейським судом як факти, що не потребують подальшого доказування.

3. Визнання стороною обставин, на яких інша сторона обґруntовує свої вимоги або заперечення, звільняє іншу сторону від необхідності доказування таких обставин. Визнання, викладені у письмовій формі, долучаються до матеріалів справи.

Стаття 61. Оцінка доказів

1. Третейський суд оцінює докази за своїм внутрішнім переконанням, що ґрунтуються на всебічному, повному, об'єктивному і безпосередньому розгляді всіх обставин справи в їх сукупності, керуючись законом.

2. Кожний доказ підлягає оцінці Третейським судом поряд з іншими доказами.

3. Ніякі докази не мають для Третейського суду заздалегідь встановленої сили.

Стаття 62. Письмові докази

1. Письмовими доказами є будь-які документи, матеріали, акти, довідки, листування службового або особистого характеру або витяги з них, виконані у формі цифрового, графічного запису або іншим шляхом, що дозволяє встановити достовірність документа, та які містять дані про обставини, що мають значення для правильного вирішення спору.

2. Документи, отримані через факсимільний, електронний або інший зв'язок, а також документи, підписані електронним цифровим підписом або іншим аналогом власноручного підпису, допускаються в якості письмових доказів у випадках і в порядку, встановлених законом, іншим нормативно-правовим актом або договором.

3. До письмових документів, що надаються Третейському суду, виконаних повністю або в частині іноземною мовою, повинні бути додані їх належним чином завірені переклади на українську мову.

4. Документ, виданий в іноземній державі, визнається в Третейському суді письмовим доказом, якщо він легалізований у встановленому порядку.

5. Іноземні офіційні документи визнаються у Третейському суді письмовими доказами без їх легалізації у випадках, передбачених міжнародними договорами України.

6. Письмові докази подаються в оригіналі або в належним чином засвідченій копії. Якщо для вирішення спору має значення лише частина документа, подається засвідчений витяг з нього.

7. Оригінали документів подаються, коли обставини справи відповідно до законодавства мають бути засвідчені тільки такими документами, а також в інших випадках на вимогу Третейського суду.

8. Оригінали документів сторін, що є у справі, за заявами осіб, що їх представляють можуть бути повернуті їм після прийняття рішення, якщо ці документи не підлягають передачі іншій особі. Одночасно із заявами зазначені особи надають належним чином завірені копії документів або заявляють клопотання про засвідчення Третейським судом вірності копій, що залишаються у справі.

9. Якщо Третейський суд дійде висновку, що повернення оригіналів документів не нанесе шкоди правильному розгляду справи, ці документи можуть бути повернуті в процесі провадження у справі до винесення рішення.

Стаття 63. Речові докази

1. Речовими доказами є предмети матеріального світу, що містять інформацію про обставини, які мають значення для справи.

2. Речовими доказами є також магнітні, електронні та інші носії інформації, що містять аудіовізуальну інформацію про обставини, що мають значення для справи.

Стаття 64. Зберігання речових доказів

1. Речові докази зберігаються за місцем їх знаходження. Вони повинні бути детально описані, опечатані, а у разі необхідності зафіковані на фото- чи відеоплівку.

2. Речові докази можуть зберігатися за місцезнаходженням Третейського суду, якщо Третейський суд визнає це за необхідне.

Стаття 65. Огляд і дослідження письмових і речових доказів за місцем їх знаходження

1. Третейський суд може провести огляд і дослідження письмових і речових доказів за місцем їх знаходження у разі неможливості їх доставки до Третейського суду. Про проведення огляду і дослідження на місці виносиється ухвала.

2. Огляд і дослідження письмових та речових доказів проводяться Третейським судом з повідомленням осіб, які беруть участь у справі, про місце і час огляду та дослідження. Нез'явлення належним чином повідомлених осіб не перешкоджає проведенню огляду і дослідження.

Стаття 66. Розпорядження речовими доказами, що знаходяться у Третейському суді

1. Речові докази, що знаходяться у Третейському суді, після їх огляду і дослідження Третейським судом повертаються особам, від яких вони були отримані, якщо вони не підлягають передачі іншим особам.

2. Речі, які згідно із законом не можуть знаходитися у користуванні окремих осіб, передаються відповідним організаціям.

3. З питань розпорядження речовими доказами Третейський суд виносиється ухвалу.

Стаття 67. Пояснення осіб, які беруть участь у справі

1. Після доповіді у справі Третейський суд заслуховує пояснення сторін, іх представників, інших осіб, що беруть участь у справі. За пропозицією Третейського суду, або з власної ініціативи, особа, яка бере участь у справі, може викласти свої пояснення у письмовій формі. Пояснення, викладені у письмовій формі, додаються до матеріалів справи.

2. Сторони та інші особи, які беруть участь у справі, можуть ставити питання один одному.

Стаття 68. Покази свідків

1. За клопотанням особи, яка бере участь у справі, Третейський суд може викликати свідка для участі у третейському розгляді. Особа, яка заявляє клопотання про виклик свідка, зобов'язана зазначити, які обставини, що мають значення для справи, може підтвердити свідок, і повідомити суду його прізвище, ім'я, по батькові і місце проживання.

2. Третейський суд за власною ініціативою може викликати як свідка особу, яка брала участь у складанні документа, що досліджується Третейським судом як письмовий доказ, або у створенні чи зміні предмета, що досліджується Третейським судом як речовий доказ.

3. За пропозицією Третейського суду свідок може викласти покази, що надані усно, у письмовій формі. Покази свідка, що викладені у письмовій формі долучаються до матеріалів справи.

Стаття 69. Призначення експертизи

1. З метою правильного вирішення спору Третейський суд має право призначити експертизу, зобов'язавши сторони чи одну із сторін замовити проведення експертизи для роз'яснення питань, що потребують спеціальних знань, про що Третейський суд виносиється відповідну ухвалу.

2. Перелік і зміст питань, з яких повинна бути проведена експертиза, визначається Третейським судом. Особи, які беруть участь у справі, мають право надати Третейському суду питання, які повинні бути роз'ясненні при проведенні експертизи.

3. В ухвалі про зобов'язання замовлення проведення експертизи зазначаються підстави для призначення експертизи; прізвище, ім'я і по батькові експерта або найменування експертної

установи, в якій повинна бути проведена експертиза; питання, поставлені перед експертом; матеріали і документи, надані в розпорядження експерта; строк, протягом якого повинна бути проведена експертиза і надано висновок Третейському суду.

4. Висновок експерта оголошується у засіданні Третейського суду і досліджується поряд з іншими доказами у справі. За клопотанням особи, яка бере участь у справі, або за ініціативою Третейського суду експерт може бути викликаний у засідання Третейського суду. Експерт після оголошення його висновку має право дати по ньому необхідні пояснення, а також відповісти на додаткові питання осіб, які беруть участь у справі, і Третейського суду.

5. Якщо під час проведення експертизи встановлюються обставини, що мають значення для правильного вирішення спору, з приводу яких експерту не були поставлені питання, у висновку він має право викладасти свої міркування і щодо цих обставин.

6. У випадку недостатньої ясності чи неповноти висновку експерта Третейський суд може зобов'язати сторони чи одну із сторін замовити додаткову експертизу.

7. При необхідності Третейський суд може зобов'язати сторони чи одну із сторін замовити повторну експертизу і доручити її проведення іншому експерту.

8. Висновок експерта для Третейського суду не є обов'язковим і оцінюється Третейським судом за правилами встановленими в ст.63 цього Регламенту.

9. У разі ухилення позивача від замовлення проведення експертизи, призначеної Третейським судом, і при неможливості розглянути справу по наявних в ній доказах, Третейський суд залишає позовну заяву без розгляду.

10. У разі ухилення відповідача від замовлення проведення експертизи, призначеної Третейським судом за клопотанням відповідача, Третейський суд може зобов'язати замовити проведення експертизи позивача або розглянути справу без проведення експертизи, дослідивши інші докази у справі.

Стаття 70. Забезпечення позову

1. Якщо сторони не домоглися про інше, Третейський суд може за заявою будь-якої сторони розпорядитися про вжиття стороною таких забезпечувальних заходів щодо предмета спору, які він вважає необхідними, з урахуванням положень цивільного та господарського процесуального законодавства.

2. Третейський суд може витребувати від будь-якої сторони надати належне забезпечення позову у зв'язку з такими заходами.

Стаття 71. Наслідки неподання сторонами документів, інших письмових матеріалів або неявки сторін

Ненадання витребуваних Третейським судом доказів, інших письмових документів чи матеріалів, неявка на засідання Третейського суду сторін або їхніх представників, які належним чином були повідомлені про розгляд справи і проведення засідання Третейського суду, не є перешкодою для третейського розгляду і прийняття рішення, якщо причина ненадання документів або неявки сторін на засідання визнана Третейським судом неповажною.

Стаття 72. Невиконання чи неналежне виконання стороною процесуальних дій

Невиконання або неналежне виконання однією із сторін вимог щодо необхідності вчинення певних процесуальних дій передбачених цим Регламентом не є підставою для надання Третейським судом переваг аргументам та доказам, наведеним та поданим іншою стороною.

Стаття 73. Протокол засідання Третейського суду

1. Протокол засідання Третейського суду ведеться лише в разі наявності угоди між сторонами про ведення протоколу або, коли це визнає за необхідне Третейський суд, який розглядає відповідну справу.

2. Для ведення протоколу за згодою третейських суддів (третейського судді) сторонами може бути призначений секретар третейського розгляду.

3. За його відсутності третейські судді можуть обрати секретаря із складу (крім голови) Третейського суду, який вирішує спір.

4. У протоколі засідання Третейського суду зазначаються:

- а) дата та місце розгляду справи;
- б) прізвища третейських суддів (судді) і секретаря;
- в) суть спору;
- г) найменування сторін, їхніх представників, свідків, експертів, інших осіб, які беруть участь у розгляді справи;
- д) заяви та клопотання сторін;
- е) вказівки та вимоги до сторін по справі, висунуті Третейським судом;
- є) розклад засідань Третейського суду;
- ж) зміст пояснень сторін та інших осіб, які беруть участь у справі;
- з) подані під час третейського розгляду докази, відомості про їх огляд;
- і) узгодження сторонами питання про необхідність зберігання та умови зберігання рішень Третейського суду;
- ї) витрати, понесені сторонами.

5. Протокол підписується секретарем та всіма третейськими суддями, які розглядали справу.

6. Підстави та порядок відводу секретаря визначаються цим Регламентом або угодою сторін.

Стаття 74. Відкладення розгляду справи Третейським судом

1. Третейський суд відкладає третейський розгляд справи в межах встановленого цим Кодексом строку з таких підстав:

- а) неявки в засідання Третейського суду участника справи, щодо якого немає відомостей про направлення йому ухвали з повідомленням про дату, час і місце судового засідання;
- б) першої неявки в засідання Третейського суду участника справи, якого повідомлено про дату, час і місце судового засідання, якщо він повідомив про причини неявки, які Третейським судом визнано поважними;
- в) необхідності витребування Третейським судом доказів.

3. Якщо участник справи або його представник були належним чином повідомлені про засідання, Третейський суд розглядає справу за відсутності такого участника справи у разі:

- а) неявки в засідання Третейського суду участника справи (його представника) без поважних причин або без повідомлення причин неявки;
- б) повторної неявки в судове засідання участника справи (його представника) незалежно від причин неявки;
- в) неявки представника в судове засідання, якщо в судове засідання з'явилася особа, яку він представляє, або інший її представник;
- г) неявки в засідання Третейського суду участника справи, якщо з'явився його представник, крім випадків, коли Третейський суд визнав явку участника справи обов'язковою.

4. У разі неявки позивача в засідання Третейського суду без поважних причин або неповідомлення ним про причини неявки, суд залишає позовну заяву без розгляду, крім випадку, якщо від нього надійшла заява про розгляд справи за його відсутності і його нез'явлення не перешкоджає вирішенню спору.

5. Третейський розгляд може бути відкладений на строк, необхідний для усунення обставин, що послугували підставою для відкладення, але не більше ніж на один місяць.

6. Про відкладення третейського розгляду Третейський суд постановляє ухвалу.

7. Про час і місце третейського розгляду справи Третейський суд повідомляє осіб, які беруть участь у справі та інших учасників третейського розгляду. Особи, які з'явилися в засідання, повідомляються про час і місце нового засідання безпосередньо в засіданні Третейського суду під розписку. Особи, які беруть участь у справі можуть бути повідомлені про час і місце третейського розгляду справи телеграмою, факсом чи за допомогою інших засобів зв'язку, які забезпечують фіксацією повідомлення.

8. Третейський суд може уповноважити сторону у справі повідомити осіб, які беруть участь у справі про час і місце третейського розгляду справи.

9. Третейський розгляд в новому засіданні Третейського суду продовжується з моменту, з якого воно було відкладене. Повторний розгляд доказів, досліджених до відкладення третейського розгляду, не провадиться.

Стаття 75. Перерва в засіданні Третейського суду

1. Третейський суд за клопотанням особи, яка бере участь у справі, або за власною ініціативою може оголосити перерву у засіданні Третейського суду.

2. Перерва у засіданні Третейського суду може бути оголошена на строк, що не перевищує десяти днів.

3. Після закінчення перерви засідання Третейського суду продовжується. Повторний розгляд досліджених до перерви доказів не провадиться, у тому числі при заміні представників осіб, які беруть участь у справі.

4. Особи, які беруть участь у справі і присутні в засіданні Третейського суду до оголошення перерви, вважаються належним чином повідомлені про час і місце засідання Третейського суду, а їх нез'явлення у засідання після закінчення перерви не є перешкодою для його продовження.

Стаття 76. Зупинення третейського розгляду

1. Третейський суд зупиняє провадження у справі в разі неможливості розгляду даної справи до вирішення пов'язаної з нею іншої справи, що розглядається іншим судом в порядку адміністративного, цивільного, господарського чи кримінального судочинства;

2. Третейський суд має право зупинити провадження у справі за клопотанням сторони, або за своєю ініціативою у випадках:

а) призначення Третейським судом експертизи;

б) заміни однієї із сторін її правонаступником або у зв'язку зі смертю або оголошенням померлою фізичною особи, яка була стороною у справі, якщо спірні правовідносини допускають правонаступництво;

в) неможливості розгляду цієї справи у зв'язку з перебуванням однієї із сторін у складі Збройних Сил України або інших утворених, відповідно до закону, військових формувань, що переведені на воєнний стан.

г) захворювання сторони, яке підтверджено медичною довідкою, що виключає можливість явки до суду протягом тривалого часу;

д) перебування сторони у тривалому службовому відрядженні, яке підтверджено відповідним наказом підприємства, установи, організації.

3. З питань, зазначених у цій статті, Третейський суд виносить ухвалу, в якій зазначає строк, на який зупиняється провадження у справі.

Стаття 77. Строки, на які зупиняється провадження у справі

Провадження у справі зупиняється у випадках, встановлених:

а) частиною першою статті 76 цього Регламенту – до набрання законної сили судового рішення, від якого залежить вирішення справи, або рішення відповідного компетентного органу;

б) пунктом «а» частини другої статті 76 цього Регламенту – на час проведення експертизи;;

в) пунктом «б» частини другої статті 76 цього Регламенту – до залучення до участі у справі правонаступника чи законного представника;

г) пунктами «в», «г», «д» частини другої статті 76 цього Регламенту – відповідно до припинення перебування сторони у складі Збройних сил України або інших утворених відповідно до закону військових формувань, що переведені на воєнний стан, на строковій військовій службі, альтернативній (невійськовій) службі, на час хвороби сторони, на час перебування у службовому відрядженні;

Стаття 78. Відновлення провадження у справі

1. Провадження у справі відновлюється ухвалою Третейського суду за заявою особи, яка бере участь у справі, або з ініціативи суду після усунення обставин, що викликали його зупинення.

2. З дня відновлення провадження у справі перебіг процесуальних строків продовжується.

3. Після відновлення провадження Третейський суд викликає сторони та інших осіб, які беруть участь у справі, та продовжує третейський розгляд.

Стаття 79. Підстави для залишення позовної заяви без розгляду

1. Третейський суд залишає позовну заяву без розгляду, якщо після її прийняття до розгляду встановить, що:

а) позовну заяву підписано або подано особою, яка не має права підписувати чи подавати її, або особою, посадове становище якої не вказано;

б) у провадженні третейського суду чи суду загальної юрисдикції або іншого органу, який діє в межах своєї компетенції, є справа між тими ж сторонами, про той же предмет і з тих же підстав;

в) належним чином повідомлений позивач без поважних причин не подав витребувані Третейським судом матеріали, необхідні для вирішення спору, або не з'явився на засідання Третейського суду і його неявка перешкоджає вирішенню спору, якщо від нього не надійшла заява про розгляд справи за його відсутності;

г) позивачем після відкриття провадження, до винесення рішення по справі подано заяву про відкликання позову.

2. Про залишення позову без розгляду виносиється ухвала, в якій можуть бути вирішені питання про розподіл між сторонами третейських витрат. Копії ухвали направляються особам, які беруть участь у справі.

3. Після усунення обставин, що зумовили залишення позову без розгляду, позивач має право знову звернутися з ним до Третейського суду в загальному порядку.

Стаття 80. Підстави припинення третейського розгляду

1. Третейський суд постановляє ухвалу про припинення третейського розгляду в таких випадках:

а) спір не підлягає вирішенню в третейських судах України;

б) є рішення компетентного суду між тими ж сторонами, з того ж предмета і з тих самих підстав;

в) позивач відмовився від позову;

г) сторони уклали угоду про припинення третейського розгляду;

д) підприємство, установу чи організацію, які є стороною третейського розгляду, ліквідовано;

е) третейський суд є некомpetentним щодо переданого на його розгляд спору;

е) у разі смерті фізичної особи, яка була стороною у справі, якщо спірні правовідносини не допускають правонаступництва.

ж) сторони уклали угоду про припинення третейського розгляду.

2. По припинення третейського розгляду Третейський суд виносить ухвалу. В ухвалі Третейський суд зазначає підстави для припинення третейського розгляду, а також вирішує питання про розподіл між сторонами витрат. Копії ухвали направляються особам, які беруть участь у справі.

3. У разі припинення третейського розгляду повторне звернення до Третейського суду з приводу спору між тими самими сторонами, про той самий предмет і з тих самих підстав не допускається.

Стаття 81. Закінчення розгляду справи по суті

Після дослідження доказів у справі і промов сторін головуючий у засіданні Третейського суду оголошує розгляд справи по суті закінченим і Третейський суд виходить до іншої кімнати для прийняття рішення, про що оголошується присутнім у залі третейського засідання.

Розділ 8 **РІШЕННЯ ТРЕТЕЙСЬКОГО СУДУ**

Стаття 82. Прийняття рішення Третейським судом

1. Рішення Третейського суду ухвалюється після дослідження усіх обставин справи третейським суддею, що одноособово розглядав справу, або більшістю голосів третейських суддів, які входять до складу Третейського суду.

2. Рішення оголошується на засіданні Третейського суду.

3. Третейський суд може оголосити лише вступну та резолютивну частину рішення. У цьому випадку мотивоване рішення має бути направлене сторонам протягом строку, який не перевищує 10 календарних днів з дня оголошення резолютивної частини рішення Третейського суду.

4. Кожній стороні, третій особі направляється по одному примірнику рішення.

Стаття 83. Вимоги до рішення Третейського суду

1. Рішення Третейського суду викладається у письмовій формі і підписується третейським суддею, який одноособово розглядав справу, або повним складом Третейського суду, що розглядав справу, в тому числі і третейським суддею, який має окрему думку.

2. Окрема думка третейського судді викладається письмово та додається до рішення Третейського суду.

3. Рішення Третейського суду скріплюється підписом керівника та круглою печаткою Асоціації «Всеукраїнська інвестиційна асоціація».

4. У рішенні Третейського суду повинні бути зазначені:

а) назва Третейського суду;

б) дата ухвалення рішення;

в) склад Третейського суду і порядок його формування;

г) місце третейського розгляду;

д) сторони, їх представники та інші учасники третейського розгляду, що брали участь у розгляді справи Третейським судом;

е) висновок про компетенцію Третейського суду, обсяг його повноважень за третейською угодою;

е) стислий виклад позовної заяви, відзвізу на позовну заяву, заяв, пояснень, клопотань сторін та їхніх представників, інших учасників третейського розгляду;

ж) встановлені обставини справи, підстави виникнення спору, докази, на підставі яких прийнято рішення, зміст мирової угоди, якщо вона укладена сторонами, мотиви, з яких Третейський суд відхилив доводи, докази та заявлені під час третейського розгляду клопотання сторін;

з) висновок про задоволення позову, або про відмову в позові повністю, або частково по кожній із заявлених вимог;

і) норми законодавства, якими керувався Третейський суд при прийнятті рішення.

Висновки Третейського суду, що містяться в рішенні по справі, не можуть залежати від настання або ненастання будь-яких обставин.

5. У разі задоволення позовних вимог у резолютивній частині рішення зазначаються:

а) сторона, на користь якої вирішено спір;

б) сторона, з якої на підставі рішення Третейського суду має бути здійснено стягнення грошових сум та/або яка зобов'язана виконати певні дії або утриматися від виконання певних дій;

в) розмір грошової суми, яка підлягає стягненню, та/або дії, які підлягають виконанню або від виконання яких сторона має утриматися за рішенням Третейського суду;

- г) порядок розподілу між сторонами витрат, пов'язаних з вирішенням спору Третейським судом;
- д) інші обставини, які Третейський суд вважає за необхідне зазначити.

Стаття 84. Додаткове рішення

1. Якщо сторони не домовилися про інше, будь-яка із сторін, повідомивши про це іншу сторону, може протягом семи днів після одержання рішення звернутися до Третейського суду із заявою про прийняття додаткового рішення щодо вимог, які були заявлена під час третейського розгляду, але не знайшли відображення у рішенні.

2. Заяву про прийняття додаткового рішення має бути розглянуто тим складом Третейського суду, який вирішивав спір, протягом семи днів після її одержання Третейським судом.

3. За результатами розгляду заяви приймається додаткове рішення, яке є складовою частиною рішення Третейського суду, або виноситься мотивована ухвала про відмову у задоволенні заяви про прийняття додаткового рішення.

Стаття 85. Роз'яснення рішення

1. Якщо сторони не домовилися про інше, будь-яка із сторін, повідомивши про це іншу сторону, має право протягом 7 календарних днів після одержання рішення звернутися до Третейського суду із заявою про роз'яснення резолютивної частини рішення.

2. Заяву про роз'яснення резолютивної частини рішення має бути розглянуто тим складом Третейського суду, який вирішивав спір, протягом семи календарних днів після її одержання Третейським судом.

3. За результатами розгляду заяви виноситься ухвала про роз'яснення рішення, яка є складовою частиною рішення, або мотивована ухвала про відмову у роз'ясненні рішення.

4. Здійснюючи роз'яснення резолютивної частини рішення, Третейський суд не має права змінювати зміст рішення.

Стаття 86. Виправлення рішення

1. Третейський суд у тому ж складі з власної ініціативи або за заявою сторони третейського розгляду може виправити у рішенні описки, арифметичні помилки або будь-які інші неточності, про що суд виносить ухвалу, яка є складовою частиною рішення.

2. Третейський суд, якщо він визнає прохання виправданим, має внести відповідні виправлення протягом пяти календарних днів після одержання відповідного прохання.

Стаття 87. Обов'язковість рішення Третейського суду

1. Сторони, які передали спір на вирішення Третейського суду, зобов'язані добровільно виконати його рішення, без будь-яких зволікань чи застережень.

2. Сторони та Третейський суд вживають усіх необхідних заходів з метою забезпечення виконання рішення Третейського суду.

Стаття 88. Оскарження рішення Третейського суду

1. Рішення Третейського суду є остаточним і оскарженню не підлягає, крім випадків, передбачених чинним законодавством.

2. Рішення Третейського суду може бути оскаржене сторонами, третіми особами, а також особами, які не брали участь у справі, у разі якщо Третейський суд вирішив питання про їх права і обов'язки у випадках, передбачених чинним законодавством до компетентного суду відповідно до встановлених законом підвідомчості та підсудності справ.

3. Заяву про скасування рішення третейського суду може бути подано до компетентного суду сторонами, третіми особами протягом трьох місяців з дня прийняття рішення третейським судом, а особами, які не брали участь у справі, у разі якщо третейський суд вирішив питання про їх права і обов'язки, - протягом трьох місяців з дня, коли вони дізналися або повинні були дізнатися про прийняття рішення третейського суду.

4. Скасування компетентним судом рішення Третейського суду не позбавляє сторони права повторно звернутися до Третейського суду, крім випадків, передбачених Законом України «Про третейські суди» та цим Регламентом.

5. У разі, якщо рішення Третейського суду скасовано повністю або частково внаслідок визнання компетентним судом недійсною третейської угоди або через те, що рішення прийнято у спорі, який не передбачений третейською угодою, чи цим рішенням вирішенні питання, що виходять за межі третейської угоди, або рішення прийнято у справі, не підвідомчій третейському суду відповідний спір не підлягає подальшому розгляду в Третейському суді.

Стаття 89. Ухвали Третейського суду

З питань, що виникають у процесі розгляду справи і не стосуються суті спору, Третейський суд виносить ухвали.

Стаття 90. Зберігання матеріалів справ, розглянутих Третейським судом

Справи, розглянуті Третейським судом, зберігаються у Третейському суді протягом 10 років з дня ухвалення рішення Третейського суду.

Стаття 91. Публікація рішень Третейського суду

1. Опублікування ухвалених Третейським судом рішень здійснюється з дозволу голови Третейського суду.

2. При опублікуванні таких рішень забезпечується нерозголошення комерційної таємниці, найменування контрагентів у правочині, найменування цінних паперів, цін, якщо інше не дозволено сторонами справи. Голова Третейського суду може не допустити до опублікування й інші відомості.

Розділ 9 ВИКОНАННЯ РІШЕННЯ ТРЕТЕЙСЬКОГО СУДУ

Стаття 92. Виконання рішення Третейського суду

1. Рішення Третейського суду виконується зобов'язаною стороною добровільно в порядку та строки, що встановлені в рішенні.
2. Якщо в рішенні Третейського суду не встановлений строк його виконання, рішення підлягає негайному виконанню.

Стаття 93. Примусове виконання рішення Третейського суду

1. Рішення Третейського суду, яке не виконано добровільно, підлягає примусовому виконанню в порядку, встановленому Законом України «Про виконавче провадження».
2. Виконавчий документ, виданий на підставі рішення Третейського суду компетентним судом в установленому законом порядку, може бути пред'явлений до примусового виконання протягом строку, встановленого Законом України «Про виконавче провадження».

ПІДПИСИ:

Голова Загальних зборів учасників,
Президент Асоціації

Секретар Загальних зборів учасників

Ю.І.Рондяк

І.Б.Фрезюк

ДОДАТОК

**до Регламенту Постійно діючого третейського суду
при Асоціації «Всеукраїнська інвестиційна асоціація»**

ПОЛОЖЕННЯ

ПРО ВИТРАТИ, ПОВ'ЯЗАНІ З ВИРІШЕННЯМ СПОРУ ТРЕТЕЙСЬКИМ СУДОМ

Розділ 1 ЗНАЧЕННЯ ТЕРМІНІВ

1.1. До складу витрат, пов'язаних з вирішенням спору Третейським судом, належать:

гонорари третейських суддів;

1. витрати, пов'язані з оплатою послуг експертів, перекладачів, якщо такі були запрошені чи призначенні для участі в третейському розгляді;
2. витрати, пов'язані з оглядом і дослідженням речових та письмових доказів у їх місцезнаходженні;
3. витрати, понесені свідками;
4. витрати, пов'язані з оплатою стороною, на користь якої було прийнято рішення Третейського суду, послуг представника, пов'язаних із наданням правової допомоги;
5. витрати, пов'язані з організаційним забезпеченням третейського розгляду;
6. витрати на листування Третейського суду;
7. витрати на телефонний, телеграфний, телексний, факсимільний, електронний та інший зв'язок;
8. гонорар секретаря Третейського суду
9. інші витрати, визначені регламентом Третейського суду або контрактом з третейським суддею.

1.2. «**гонорар третейського судді**» – це винагорода, яку отримує третейський суддя (третейські судді) за розгляд справи в Третейському суді.

1.3. «**третейський збір**» – це грошова сума, яка сплачується при поданні позовної заяви до розгляду в Третейському суді для покриття загальних витрат, пов'язаних з вирішенням спору Третейським судом.

1.4. «**витрати третейського провадження**» – це спеціальні витрати, які виникають у зв'язку із третейським розглядом окремих справ, а саме витрати передбачені підпунктами 2-8 пункту 1.1 розділу 1 цього Положення.

Розділ 2 РОЗМІР, СТРОКИ СПЛАТИ ТРЕТЕЙСЬКОГО ЗБОРУ

2.1. Для відкриття провадження у справі позивачем оплачується третейський збір.

Зазначений третейський збір сплачується позивачем в залежності від ціни позову в таких розмірах:

2.1.1 із позовних заяв майнового характеру при розгляді третейського спору третейським суддею одноособово:

Ціна позову в гривнях	Розмір третейського збору
від 1,00 грн. до 50 000 грн	1 розмір прожиткового мінімуму для працездатних осіб*
від 50 001,00 грн. до 100 000,00 грн	1,1 розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб
від 100 001,00 грн. до 150 000,00 грн	1,2 розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб
від 150 001,00 грн. до 300 000,00 грн	1,5 розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб
від 300 001,00 грн	1,3 % але не більше 15 розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб

* встановленого законом на 1 січня календарного року, в якому відповідна позовна заява подається до Третейського суду.

2.1.2 із позовних заяв майнового характеру при розгляді третейського спору Третейським судом у складі трьох суддів:

Ціна позову в гривнях	Розмір третейського збору
від 1,00 грн. до 50 000 грн	1,2 розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб
від 50 001,00 грн. до 100 000,00 грн	1,3 розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб
від 100 001,00 грн. до 150 000,00 грн	1,5 розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб
від 150 001,00 грн. до 300 000,00 грн	1,7 розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб
від 300 001,00 грн	1,4 % але не більше 15 розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб

2.1.3 із позовних заяв немайнового характеру, в тому числі у спорах, що виникають під час укладання, виконання зміни або розірвання господарських договорів, про розгляд питань захисту честі та гідності та з інших позовних заяв немайнового характеру (або таких, що не підлягають оцінці) – 3 розміри прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого законом на 1 січня календарного року, в якому відповідна позовна заява подається до Третейського суду.

2.2. Третейський збір сплачується у національній валюті України.

2.3. У випадку визначення ціни позову у іншій валюті, ніж національна валюта України, для встановлення розміру третейського збору по кожній справі сума позову перераховується в гривні за курсом Національного банку України на дату сплати цього третейського збору.

2.4. Третейський збір вважається сплаченим в день, коли сума цього третейського збору надійшла на поточний рахунок Асоціації «Всеукраїнська інвестиційна асоціація» 26005708950713 у АТ «Райффайзен Банк Авал», МФО 380805.

2.5. Витрати по банківських переказах третейського збору покладаються на сторону, яка здійснює відповідний платіж.

2.6. За подання зустрічних позовних заяв третейський збір справляється на загальних підставах.

Розділ 3 **ГОНОРАРИ ТРЕТЕЙСЬКИХ СУДДІВ** **ТА СЕКРЕТАРІВ ТРЕТЕЙСЬКОГО РОЗГЛЯДУ**

3.1. Гонорар третейського судді, що розглядає третейський спір одноособово, за розгляд справи становить сімдесят відсотків від суми сплаченого позивачем третейського збору, який поступив на рахунок Асоціації.

3.2. Гонорар складу Третейського суду, що розглядає третейський спір колегіально становить шістдесят відсотків від суми сплаченого позивачем третейського збору та розподіляється рівними частинами.

3.3. У випадку відкликання позової заяви після направлення ухвали про відкриття провадження у справі, гонорар складу Третейського суду або третейського судді становить тридцять відсотків від суми сплаченого третейського збору.

3.4. У випадку коли третейський розгляд справи був припинений чи залишений без розгляду гонорар третейського судді становить п'ятдесят відсотків від суми сплаченого позивачем третейського збору, який поступив на рахунок Асоціації.

3.5. Гонорар секретаря Третейського суду за участь у третейському розгляді справи становить десять відсотків від суми сплаченого позивачем третейського збору.

3.6. В окремих випадках розмір гонорару третейського судді та складу Третейського суду, а також секретаря Третейського суду за розгляд та вирішення справи може бути змінено за поданням Голови Третейського суду, про що зазначається у відповідному наказі керівника Асоціації «Всеукраїнська інвестиційна асоціація».

3.7. Гонорари третейським суддям та секретарю Третейського суду виплачуються протягом місяця з моменту ухвалення Третейським судом рішення (ухвали) у справі, в якій вони брали участь.

Розділ 4
РОЗПОДІЛ ВИТРАТ, ПОВ'ЯЗАНИХ З ВИРІШЕННЯМ СПОРУ ТРЕТЕЙСЬКИМ СУДОМ

4.1. Розподіл витрат, пов'язаних з вирішенням спору Третейським судом, між сторонами здійснюється Третейським судом згідно з третейською угодою або за правилами встановленими в цьому Положенні.

4.2. В разі відсутності посилань у третейській угоді на порядок розподілу витрат розподіл витрат, які пов'язані з вирішенням спору, здійснюється Третейським судом у такому порядку:

- при задоволені позову витрати покладаються на відповідача;
- при відмові в позові – на позивача;
- при частковому задоволені позову – на обидві сторони пропорційно розміру задоволених вимог.

4.3. Порядок розподілу витрат, пов'язаних з вирішенням спору Третейським судом, зазначається у рішенні або ухвалі Третейського суду.

Розділ 5
ВИТРАТИ ТРЕТЕЙСЬКОГО ПРОВАДЖЕННЯ

5.1. Витрати третейського провадження сплачуються сторонами наступним чином:

- якщо сторони домовились про розгляд справи недержавною мовою, витрати на послуги перекладача для третейського провадження вони несуть солідарно;
- якщо на прохання однієї з сторін при провадженні у справі здійснюється переклад пояснень та вказівок складу Третейського суду на іншу, ніж українська або російська мову, витрати по перекладу сплачуються вказаною стороною.

Таке ж правило діє і щодо перекладу рішень Третейського суду.

5.2. У випадку участі в розгляді призначеного стороною третейського судді, який має постійне місце перебування поза місцем провадження засідань Третейського суду, ця сторона повинна внести аванс на оплату витрат по його участі в третейському розгляді (по переїзду, проживанню і т.п.). В разі призначення такого третейського судді головуючим складу Третейського суду вказаний аванс повинна внести в рівних частках кожна із сторін, а при невнесенні відповідачем відповідного авансу у встановлений строк сплата такого авансу покладається на позивача, з наступним стягненням з відповідача.

5.3. Третейський суд може зобов'язати позивача внести аванс для покриття витрат по виконанню дій, що необхідні для провадження у справі. Третейський суд також може зобов'язати сторону, що заявила про необхідність виконати будь-яку дію, пов'язану з провадженням у справі, сплатити аванс, якщо Третейський суд визнає обґрунтованістю такої заяви.

5.4. День оплати витрат і сплати авансу на витрати визначається за правилами пункту 2.4 розділу 2 даного Положення.

Розділ 6
ВИТРАТИ СТОРІН

6.1. Кожна з сторін має сплачувати свої витрати, що пов'язані з вирішенням спору Третейським судом.

6.2. Витрати, понесені стороною, на користь якої було винесено рішення, у зв'язку із захистом своїх інтересів перед Третейським судом (витрати на відрядження сторін, витрати на правову допомогу, тощо) можуть бути покладені на протилежну сторону в тій мірі, в якій Третейський суд визнає їх обґрунтованими і розумними.

6.3. Третейський суд може стягнути на користь однієї із сторін з другої сторони додаткові витрати, що були понесені першою, в тому числі внаслідок недоцільних або несумлінних дій

другої сторони. Під такими діями маються на увазі, зокрема, дії, що призвели до невиправданої обставинами справи затримки процесу.

Розділ 7 ПОВЕРНЕННЯ ТРЕТЕЙСЬКОГО ЗБОРУ

7.1. У випадку відмови у прийнятті позовної заяви чи повернення позовної заяви з підстав, передбачених ст.42, 43 Регламенту, третейський збір повертється позивачу у повному розмірі, про що зазначається у відповідній ухвалі Третейського суду.

7.2. У випадку відклікання позовної заяви після відкриття провадження у справі, позивачу повертається 50 відсотків сплаченого третейського збору, про що Третейський суд видає відповідну довідку.

7.4. У випадку, коли третейський розгляд справи був припинений з підстав, передбачених ст.80 Регламенту чи залишений без розгляду з підстав, передбачених п.п. а, б, в ч.1 ст.79 Регламенту, третейський збір позивачу не повертається.

ШДППИСИ:

Голова Загальних зборів учасників,
Президент Асоціації

Секретар Загальних зборів учасників

Ю.І.Рондяк

І.Б.Фрезюк